

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/281/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612220967
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6612220967.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu I. D. V., a. s., so sídlom U. XX, XXX XX V., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného Mgr. Miroslavom Rybanským, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Grösslingová 10, 811 09 Bratislava, proti žalovaným 1/ P. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX G., 2/ Q. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX G., o zaplatenie 27 286,38 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/77/2013-133 zo dňa 30. 12. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ solidárnu povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 27 281,42 Eur s príslušenstvom a žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4,96 Eur s príslušenstvom (prvý výrok), v časti týkajúcej sa splatnosti istiny s príslušenstvom vrátane náhrady trov konania zrušuje a vec mu vracia v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 30. 12. 2013 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 27 281,42 Eur spolu s 15,80 % ročným úrokom z úveru zo sumy 14 502,58 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 14 502,58 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 7 525,97 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 61,09 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia; žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4,96 Eur spolu s 25 % ročným úrokom zo sumy 4,96 Eur od 01. 10. 2012 do zaplatenia. Žalovaným 1/ a 2/ zároveň uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 1 637,-Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 665,67 Eur, v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- Eur mesačne, vždy do 25.-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stane splatný celý dlh (prvý výrok). V časti zaplatenia sumy 28,21 Eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 28,21 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia žalobu zamietol (druhý výrok).

Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že rozhodol rozsudkom na základe uznania nároku podľa ustanovenia § 153a ods. 1 O. s. p., nakoľko žalovaní 1/, 2/ uznali žalobu čo do dôvodu a výšky. Žalobu v časti o zaplatenie sumy 28,21 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % od 15. 11. 2012 do zaplatenia zamietol, nakoľko žalobca v tejto časti uplatňovaného nároku neunesol dôkazné bremeno. Okresný súd povolil žalovaným 1/, 2/ splácať žalovanú istinu s príslušenstvom a trovami konania v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- Eur mesačne podľa ustanovenia § 160 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. z. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „O. s. p.“) s poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaných 1/, 2/. V tejto súvislosti poukázal na to, že príjem žalovaného 1/ od februára r. 2013 do t. č. je vo výške 365,25 Eur netto mesačne a príjem žalovanej 2/ je vo výške 523,88 Eur netto mesačne. Žalovaní 1/, 2/ preukázali, že nevlastnia žiaden majetok väčšej hodnoty, nemajú úspory ani osobné motorové vozidlo. Vlastnia len nehnuteľnosť evidovanú na LV č. XXXX, pre k. ú. G. vo výmere XX m² - zastavaná plocha a nádvorie. Vznikajú im výdavky spojené s bývaním a to vo výške 114,64 Eur (inkaso) mesačne, splácajú P. F. F. sumu 243,60 Eur mesačne. Žalovanej 2/

vznikajú cestovné výdavky vo výške 36,40 Eur mesačne. Žalovaný 1/ pracuje ako M., pričom za mobilný telefón platí mesačne sumu vo výške 41,- Eur. Obidvaja žalovaní 1/, 2/ majú vyživovaciu povinnosť k U. U., ktorý je študentom Y. ročníka H. M., P. I., a preto im vznikajú náklady súvisiace s výživou syna (za internát 69,- Eur mesačne, cestovné 30,- Eur mesačne). Celkový príjem žalovaných 1/, 2/ je vo výške 889,13 Eur mesačne a výdavky sú vo výške 534,67 Eur mesačne bez započítania nákladov na stravu, ošatenie, nákup hygienických potrieb prípadne liekov.

Proti prvému výroku rozsudku okresného súdu, v časti v ktorej okresný súd povolil žalovaným 1/, 2/ splácať dlžnú istinu s príslušenstvom vrátane trov konania v splátkach po 20,- Eur mesačne vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stane splatný celý dlh, žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie, ktoré právne odôvodnil odvolacími dôvodmi vyplývajúcimi z ustanovenia § 205 ods. 2 písm. b), f) O. s. p.. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti zmenil tak, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vrátane príslušenstva a trov konania vrátane trov odvolacieho konania, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Poukázal na to, že okresný súd povolil žalovaným 1/, 2/ splácať jeho pohľadávku v splátkach, pričom splatnosť tejto jeho pohľadávky (len istiny bez príslušenstva) sa predĺžila o viac než 1 364 mesiacov, a teda keby žalovaní 1/, 2/ mali splácať jeho pohľadávku 113,5 roka, nikdy by ju nezaplatili. Okrem toho dlžná suma by sa stále zvyšovala o plynúce úroky z omeškania, čo je v konečnom dôsledku nevýhodné nielen pre neho ale aj pre žalovaných 1/, 2/. Ďalej poukázal na ustálenú súdnu prax, z ktorej vyplýva, že súd povolí splátky peňažného plnenia, napr. v prípade, ak by vzhľadom na osobné a majetkové pomery povinného účastníka povinnosť uhradiť dlžnú sumu jednorazovým plnením mohlo neprímeraným spôsobom ešte viac zhoršiť jeho situáciu a zároveň existuje reálna možnosť, že svoj dlh splatí v primeranej dobe (jedného roka) v splátkach.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ solidárnu povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 27 281,42 Eur s príslušenstvom a žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4,96 Eur s príslušenstvom (prvý výrok), v časti týkajúcej sa splatnosti istiny s príslušenstvom vrátane náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Podľa ustanovenia § 160 ods. 1 O. s. p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vykonalnosť rozsudku podľa zákona závisí od uplynutia lehoty na plnenie (§ 161 ods. 1 O. s. p.).

Určenie dlhšej než trojdňovej lehoty na plnenie (ako aj povolenie splátok) patrí medzi procesné úkony súdu.

Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti, alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd musí ex offo prihliadnuť na: osobné a majetkové pomery účastníkov, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti), pričom súd môže určiť, že nezaplatením, resp. omeškaním s plnením čo i len jednej splátky, nastáva zročnosť celého plnenia (tzv. crossdefault doložka).

Súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby svojou dĺžkou nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi účastníkmi.

Záveru súdu o tom, že je na mieste určenie dlhšej lehoty na plnenie než tri dni od právoplatnosti rozsudku, príp. že sa peňažné plnenie má platiť v splátkach, musí byť vždy náležite odôvodnené (R 126/1966, R 67/1966).

V prejednávanej veci prvostupňový súd napadnutým rozsudkom umožnil žalovaným 1/, 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 27 281,42 Eur spolu s 15,80 % ročným úrokom z úveru zo sumy 14 502,58 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 14 502,58 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 7 525,97 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia, spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 61,09 Eur od 15. 11. 2012 do zaplatenia; žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4,96 Eur spolu s 25 % ročným úrokom zo sumy 4,96 Eur od 01. 10. 2012 do zaplatenia a zároveň uložil im spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 1 637,-Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 665,67 Eur v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- Eur mesačne, vždy do 25.-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stane splatný celý dlh (prvý výrok).

Okresný súd poskytnutie výhody splátok žalovaným 1/, 2/ odôvodnil ich osobnými a majetkovými pomermi.

Je potrebné prisvedčiť odvolacím námietkam žalobcu, že prvostupňový súd pri určení výšky splátok zohľadnil iba pomery žalovaných 1/, 2/ a ich platobnú schopnosť, pričom na druhej strane nezohľadnil výšku priznaného plnenia a skutočnosť, že tak nízke splátky neprímeraným spôsobom zasiahnu do práv žalobcu a v konečnom dôsledku poškodia i samotných žalovaných 1/, 2/. Podľa odvolacieho súdu je neprímerané, ak súd rozvrhne uhradenie priznaného peňažného plnenia v takých splátkach, že úhrada istiny spolu s príslušenstvom by trvala dobu presahujúcu súdnou praxou zaužívanú dobu (troch rokov). Výhoda poskytnutá žalovaným 1/, 2/ v podobe umožnenia uhradiť dlh s príslušenstvom je potom zjavne neprímeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že absentujú právne relevantné dôkazy, z ktorých je možné komplexne zistiť majetkové, zárobkové a osobné pomery žalovaných 1/ a 2/.

Podľa názoru odvolacieho súdu, okresný súd predčasne ustálil, že celkový príjem žalovaného 1/ od februára r. 2013 je vo výške 362,25 Eur mesačne. Z výsluchu žalovaného 1/ na pojednávaní dňa 30. 12. 2013 (č.l. 130 spisu) totiž vyplynulo, že u zamestnávateľa U. Z. F., s.r.o., M., B. XX, IČO: XX XXX XXX vykonáva funkciu M., pričom z potvrdenia o príjme žalovaného 1/ zo dňa 16. 12. 2013 (č.l. 126 spisu) nie je možné ustáliť, či žalovanému 1/ zamestnávateľ poskytuje náhrady výdavkov a iných plnení pri pracovných cestách podľa zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších právnych predpisov.

Zároveň okresný súd pri skúmaní výdavkov žalobcov 1/, 2/ vychádzal len zo skutočností, ktoré deklarovali bez toho, aby predložili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (napr. týkajúce sa výdavkov v súvislosti so štúdiom syna účastníkov U. U.), pričom okresný súd ďalej nezisťoval, či na ich výdavkoch v súvisiacich s bývaním sa podieľa i ich plnoletý zamestnaný syn, ktorý žije s nimi v spoločnej domácnosti.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa okresný súd v súvislosti s rozhodnutím o určení realizácie peňažného plnenia v splátkach vyššie uvedeným relevantnými aspektami vôbec zaoberal, preto je možné konštatovať, že jeho rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti výroku vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, čo je dôvodom pre jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.).

Vzhľadom na to, že odvolací súd nemal inú možnosť, ako rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti výroku zrušiť a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie, v rámci ktorého bude potrebné skúmať, či u žalovaných 1/, 2/ skutočne existujú podmienky pre určenie paričnej lehoty dlhšej než 3 dni, resp. konkrétne podmienky pre poskytnutie výhody splátok podľa ustanovenia § 160 ods. 1 O. s. p. a až potom bude môcť objektívne rozhodnúť o eventuálnej výške splátok a podmienkach ich zročnosti s prihliadnutím na to, aby splátky neprímeraným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.).

Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku okresného súdu zostali nedotknuté (§ 206 ods. 2, 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.